

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

เทคนิคการสอน คณะบริหารธุรกิจ

เรียบเรียงโดย คณะกรรมการการจัดการความรู้ ปีการศึกษา 2557

ปีการศึกษา 2557

คำนำ

เทคนิคการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญสิ่งหนึ่งในการเรียนการสอน เนื่องจากเทคนิคการสอนที่ดีจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ เข้าใจ และนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองได้ สำหรับเทคนิคการสอนที่ได้รวบรวมฉบับนี้เป็นเทคนิคการสอนจากอาจารย์ผู้มีประสบการณ์การสอนของคณะบริหารธุรกิจที่ได้ให้ความกรุณา ร่วมแชร์ประสบการณ์การสอนเพื่อเป็นวิทยาทานแก่อาจารย์ผู้สอนท่านอื่น ๆ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนรุ่นใหม่ที่ได้ นำเอาเทคนิคการสอนดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับรูปแบบการสอนของตนเอง

ทั้งนี้ทางคณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ได้ร่วมแชร์ความรู้และแนวทางที่ดีในการเรียนการสอน โดยทางคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เทคนิคการสอนที่ได้รวบรวมไว้นี้จะเป็นประโยชน์แก่อาจารย์ผู้สอนท่านอื่น ๆ หรือผู้ที่สนใจเพื่อเป็นแนวทางในการสอนและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้นไป

คณะกรรมการจัดการความรู้ 2557

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

สารบัญ

หน้า

เทคนิคการสอนโดยการโต้ตอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน	1
เทคนิคการสอนจากกรณีศึกษา ตัวอย่างประกอบ	2
เทคนิคการสอนจากแบบฝึกหัด	3
เทคนิคการสอนโดยใช้สื่อการสอนและสื่อออนไลน์ต่าง ๆ	3
เทคนิคการสอนโดยจำลองสถานการณ์หรือสถานที่จริง	4

เทคนิคการสอนที่ใช้ในคณะบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2557

การถ่ายทอดองค์ความรู้ประเด็นเรื่องเทคนิคการสอนอย่างมีประสิทธิภาพจากอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้ให้กับอาจารย์รุ่นใหม่ที่มีประสบการณ์การสอนยังมีน้อยและเป็นการรักษาฐานความรู้ภายในองค์กร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ วิชาพัชร์เทคนิคการสอนที่ใช้อยู่ในคณะบริหารธุรกิจ โดยสามารถสรุปเทคนิคการสอนของคณะบริหารธุรกิจได้ดังต่อไปนี้

1. เทคนิคการสอนโดยการโต้ตอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน

สำหรับการเรียนการสอนโดยการโต้ตอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน เป็นเทคนิคการสอนหนึ่งที่ทางคณะบริหารธุรกิจได้นำมาใช้เกือบทุกวิชา เนื่องจากเรียนการสอนที่มีการโต้ตอบกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัว กระตุ้นการโต้ตอบกับสังคมหรือคนรอบข้าง ซึ่งประเด็นที่อาจารย์ผู้สอนใช้ในการโต้ตอบกับผู้เรียนมีดังต่อไปนี้

1.1 การทวนสอบเนื้อหาเดิมจากสัปดาห์ที่แล้วเมื่อเริ่มชั่วโมงสอน โดยการทวนสอบจะเริ่มจากอาจารย์ผู้สอนทบทวนเนื้อหาและส่งประเด็นกลับไปหาผู้เรียนในรูปแบบคำถามปลายเปิด “ทำไม” และ “อย่างไร” เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ในห้องเรียนทบทวนและเตรียมเนื้อหาไว้หากถูกอาจารย์ผู้สอนถาม

1.2 การทวนสอบเนื้อหาในประเด็นที่เรียนรู้ไปแล้วในชั่วโมง ทางผู้สอนจะเริ่มจากการส่งคำถามถึงผู้เรียนว่ามีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนหรือไม่ หากผู้เรียนตอบว่าเข้าใจ ทางผู้สอนจะมีการส่งประเด็นกลับไปให้ผู้เรียนอธิบายว่าเข้าใจอย่างไร ทำไมคำตอบจึงเป็นเช่นนั้น ซึ่งลักษณะการส่งประเด็นกลับไปหาผู้เรียนมักจะเป็นคำถามปลายเปิด “ทำไม” และ “อย่างไร” เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ในห้องเรียนมีกระบวนการคิดตามประเด็นที่สนใจในห้องเรียนอยู่และเตรียมคำตอบบรหากถูกอาจารย์ผู้สอนถาม

ถึงอย่างไรเทคนิคการสอนโดยการโต้ตอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องควบคุมเวลา ประเด็นเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเก็บรายละเอียดในเนื้อหาที่สอนได้ครบและใช้เวลาไม่มากจนเกินไป

2. เทคนิคการสอนจากกรณีศึกษา ตัวอย่างประกอบ

เป็นอีกหนึ่งเทคนิคที่ทางคณะบริหารธุรกิจนิยมนำมาใช้มาก ซึ่งสามารถนำมาใช้ได้หลากหลายสาขาวิชา เช่น สารสนเทศ การบัญชี การตลาด เพราะเป็นการนำเอาเนื้อหา ความรู้และทฤษฎีมาประยุกต์ให้ผู้เรียนเห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ตัวอย่างประกอบก็ยังคงจำเป็นต้องใช้เทคนิคการโต้ตอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด เกิดองค์ความรู้จากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน โดยกระบวนการสอนจากกรณีศึกษามีดังต่อไปนี้

2.1 ผู้สอนอธิบายเนื้อหา บรรยายหน้าชั้นเรียน โดยอาจจะมีการปฏิสัมพันธ์กันบ้างระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับผู้เรียน

2.2 อาจารย์ผู้สอนยกกรณีศึกษา ตัวอย่างประกอบการอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเห็นเนื้อหา ความรู้ และทฤษฎีมาประยุกต์

2.3 ผู้สอนมีการส่งประเด็นกลับไปยังผู้เรียนโดยใช้เทคนิคการโต้ตอบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด เกิดองค์ความรู้จากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียนกับอาจารย์ผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

2.4 อาจารย์ผู้สอนสรุปประเด็นเนื้อหาและแนะแนวทางในการศึกษาต่อยอดให้กับผู้เรียน เช่น หากเปลี่ยนกรณีบางอย่าง คำตอบหรือวิธีการคิดวิเคราะห์จะเปลี่ยนไปอย่างไร

3. เทคนิคการสอนจากแบบฝึกหัด

ในการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจโดยใช้เทคนิคการสอนจากแบบฝึกหัด เป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ทุกสาขาวิชา เนื่องจากการทำแบบฝึกหัดสามารถเป็นการฝึกและประมวลความรู้ให้กับนักศึกษาได้ โดยกระบวนการสอนจากแบบฝึกหัดนี้มีดังต่อไปนี้

- 3.1 อาจารย์ผู้สอนทำการบรรยายในชั้นเรียน ควบคู่ไปกับการปฏิสัมพันธ์หรือเทคนิคการสอนอื่น ๆ
- 3.2 อาจารย์ผู้สอนมอบหมายแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนทำในห้องหรือมอบหมายให้เป็นการบ้าน
- 3.3 อาจารย์ผู้สอนตรวจแบบฝึกหัด
- 3.4 อาจารย์ผู้สอนเฉลยและแนะแนวทางในการตอบคำถาม ต่อยอดพัฒนาความรู้จากแบบฝึกหัด

4. เทคนิคการสอนโดยใช้สื่อการสอนและสื่อออนไลน์ต่าง ๆ

ในทุกวิชาของคณะบริหารธุรกิจมีการใช้สื่อออนไลน์ในการสอน เพื่อสนับสนุนการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน และอัปเดตความรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษาโดยเทคนิคการสอนผ่านสื่อการสอนและสื่อออนไลน์ที่ใช้มีดังต่อไปนี้

4.1 การใช้สื่อการสอนจากโปรแกรมนำเสนอผลงาน

สำหรับเทคนิคการใช้สื่อการสอนจากโปรแกรมนำเสนอ มักจะใช้กับทุกวิชาที่มีการบรรยายภาคทฤษฎี โดยโปรแกรมที่มักนิยมใช้ในการสร้างผลงานนำเสนอ คือโปรแกรม Microsoft PowerPoint ซึ่งมีลูกเล่นในการนำเสนอเนื้อหาทำให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

4.2 การใช้สื่อการสอนผ่านโปรแกรม Google Application For Education

การใช้ Google Application For Education อาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ แต่ทางมหาวิทยาลัยได้มีการจัดฝึกอบรมให้อาจารย์และบุคลากรของมหาวิทยาลัยมีการใช้งาน Google Application สำหรับ Application ของ Google ที่สนับสนุนการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีได้แก่

4.2.1 Google Site ใช้ในการสร้างหน้าเว็บบล็อกส่วนตัวหรือประจำรายวิชาของอาจารย์ผู้สอนได้ มีความสะดวกสบายจนเรียกได้ว่าเป็นเว็บไซต์สำเร็จรูปของ Google ที่พัฒนามาเพื่อผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านกรเขียนโปรแกรมหรือมีความรู้ทางด้านกรเขียนโปรแกรมได้น้อย

4.2.2 Google Classroom เป็นห้องเรียนเสมือนที่อาจารย์ผู้สอนสามารถสร้างห้องเรียนให้กับผู้เรียนได้ โดรนสามารถแยกตามรายวิชาหรือแยกห้องได้ตามแต่อาจารย์ผู้สอนเห็นสมควร ซึ่งการใช้งานที่คณะกรรมการธุรกิจใช้สนับสนุนการเรียนการสอนมีดังนี้

(1) อาจารย์ผู้สอนสามารถผูกไฟล์เอกสารที่สำคัญกับการเรียนการสอนกับ Google drive เชื่อมโยงหา Classroom ได้ ทำให้อาจารย์ผู้สอนสามารถอัปโหลดไฟล์เอกสารประกอบการเรียนที่สำคัญให้กับนักศึกษาผ่าน Classroom ได้

(2) อาจารย์ผู้สอนสามารถแขวนระบบการเช็คชื่อเข้าไปใน Classroom ได้ ซึ่งการเช็คชื่อขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการเข้ามาเช็คชื่อในห้องเรียนของนักศึกษา ทำให้สามารถตรวจสอบนักศึกษาที่มาเข้าเรียนสายได้

4.2.3 Google Drive เป็นส่วนการฝากไฟล์ไว้กับ Google ซึ่งอาจารย์ผู้สอนสามารถนำไฟล์จาก drive มาใช้ในการอ้างอิงร่วมกับ Classroom ได้

4.3 การใช้สื่อสังคมออนไลน์ คลิปออนไลน์

อาจารย์ผู้สอนในคณะกรรมการธุรกิจนิยมใช้สื่อสังคมออนไลน์ คลิปออนไลน์ในการสนับสนุนการสอน โดยสามารถให้นักศึกษาคูคลิที่อาจารย์ผู้สอนจัดเตรียมมา หรือวลีเด็ด ๆ จากไลน์หรือจากเฟซบุ๊ก แล้วร่วมกันจัดอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อเชื่อมโยงกับเนื้อหาในวิชาได้

5. เทคนิคการสอนโดยจำลองสถานการณ์หรือสถานที่จริง

กรณีของการจำลองสถานการณ์หรือสถานที่จริงจะใช้กับในบางสาขาวิชาที่ต้องมีการออกปฏิบัติงานจริง เช่น สาขาวิชาการประเมินราคาทรัพย์สิน เนื่องจากการประเมินราคาทรัพย์สิน จำเป็นจะต้องมีการตรวจสอบสถานที่ประเมิน กำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยอ้างอิงจากทฤษฎีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ทฤษฎีเข้ากับการทำงานจริง นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้ผู้เรียนวางแผนการทำงานโดยกำหนดเป็น Gantt Chart

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประมาณการณ์ขั้นตอนและระยะเวลาในการทำงานได้อย่างเหมาะสมด้วย โดยมีขั้นตอนการสอนจากเทคนิคการสอนโดยจำลองสถานการณ์หรือสถานที่จริงดังต่อไปนี้

5.1 บรรยายภาคทฤษฎีในชั้นเรียน ซึ่งระหว่างนี้อาจจะมีการโต้ตอบกับผู้เรียนหรือมีการค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติม

5.2 เมื่อถึงชั่วโมงในการลงภาคปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนจะมอบหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มและกำหนดให้ผู้เรียนทำแผนงาน Gantt Chart ก่อนลงมือปฏิบัติจริง

5.3 ผู้เรียนลงสู่ภาคปฏิบัติจริงตามสถานที่หรือสถานการณ์ที่อาจารย์ผู้สอนมอบหมาย ตรวจสอบสภาพแวดล้อม กายภาพ และนำทฤษฎีมาประยุกต์เข้ากับสถานการณ์จริง

5.4 สรุปสิ่งที่ได้รับมอบหมายกับอาจารย์ผู้สอน ซึ่งอาจารย์ผู้สอนจะตรวจสอบและให้คำแนะนำกับผู้เรียนต่อไป